

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ШКОЛИ

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ГОТОВИХ РІШЕНЬ

Теорія поколінь:
чому ми різні
та як порозумітися
одне з одним

Жеребкування як спосіб
відбору дітей на вільні
місця у школі

Плануємо засідання
педагогічної ради

Оформлюємо протокол
і витяг з протоколу засідання
педагогічної ради

Алгоритм роботи над єдиною
науково-методичною
проблемою

Тренінг для профілактики
професійного вигорання
вчителів

№ 06 червень 2018

працюємо з педагогами

Дізнайтеся зі статті

- До якого покоління ви належите — невідомого, міленіалів чи центеніалів
- Які особливості сприйняття інформації у цих поколінь

X, Y, Z — цікавий шкільний сюжет

Оксана МАТВІЙЧУК,
доцент Інституту
післядипломної педагогічної
освіти Київського
університету імені Бориса
Грінченка, канд. пед. наук

Розгляньмо особливості трьох поколінь, що нині взаємодіють у школі як педагоги, учні та їхні батьки. Хто вони і які вони — представники поколінь X, Y та Z?

Покоління X: діти з ключами на шиї

Покоління «X», або Невідоме покоління — це перше радянське покоління «самотніх дітей», що не знало страху. Діти часто залишалися вдома самі, поки батьки працювали «від дзвінка до дзвінка». Вони самостійно виконували домашні завдання, самостійно розігрівали обід, який батьки залишили на плиті.

Цінності формувалися до 1993 року під впливом продовження Холодної війни, перебудови, СНІДу, наркотиків, війни в Афганістані.

Серед педагогів і батьків нинішніх учнів — багато представників покоління X.

Народжені у 1964-1984 рр.

- Готовність до змін
- Можливість вибору
- Глобальна інформованість
- Технічна грамотність
- Індивідуалізм
- Навчання упродовж життя
- Постійний розвиток
- Неформальність поглядів
- Прагматизм
- Надія на себе
- Гендерна рівноправність

Основні характеристики

Люди покоління X довіряють знанням і досвіду, який є технологічним. Вони в усьому шукають здоровий глузд і правду. Хочуть бути автономними, тож обирають незалежні проекти, де самі все контролюють. Виконують усе самостійно й роблять висновки з власного досвіду, але зважають на думку друзів. Довіряють мас-медіа.

«Ікси» шукають будь-які можливості для професійного та особистісного зростання. Вони люблять навчатися, тому є хорошими наставниками та експертами. У просуванні кар'єрними сходами потребують негайної винагороди.

Для них надважливо завжди бути працездатними, тож вони схильні вживати ліки, які швидко знімають симптоми.

Скорочують час на приготування їжі, тому «поважають» напівфабрикати.

«Ікси» зростали в епоху телебачення. Батьки залишали їх біля телевізора й займалися домашніми справами. Завдяки телепрокату та великій кількості каналів покоління X отримувало багато інформації з телебачення, але обмежило час спілкування з друзями.

Особливості навчання

Люди покоління X прагнуть до нових знань і досвіду під час навчання. Вони потребують **зворотного зв'язку**, але невеликими порціями.

Групове навчання для них недієве, бо вони індивідуалісти. Ефективним для них є **відеонавчання**, приміром, перегляд фільму з обраної теми та його обговорення.

«Іксам» після навчання важливо отримати документ як доказ їхньої освіченості.

Покоління Y: «все й одразу»

Покоління Y, або Міленіали, Next — впевнені в собі, знають свою цінність і значущість. Вони позитивно мислять, вірять у те, що життя прекрасне й різноманітне, а «всі люди — брати». Їм важливо, аби те, що вони роблять, було справжньою пристрастю, тому й викладаються повністю. «Ігреки» — це покоління вільнодумців. Вони люблять свободу й цінують її понад усе.

Цінності міленіалів формувалися під впливом розпаду СРСР, терактів і військових конфліктів, розвитку цифрових технологій. Мобільні телефони та інтернет — їх звична реальність.

Покоління Y у школах — учителі й батьки учнів.

Основні характеристики

«Ігреки» прагнуть мати все й одразу. Якщо кар'єра для них — це щось важливе, то тривалий розвиток, професійне зростання — це щось безглузде. Не можна сказати, що їх не цікавить сім'я, однак, на першому місці — **кар'єрне зростання**. Це відбувається і тому, що «ігреки» живуть в умовах постійної нестабільності, вони не знають, що буде завтра, тому й не бачать сенсу планувати майбутнє.

Вони не зацікавлені в тяжкій праці та довготривалому процесі отримання посади. Тому рідко затримуються надовго на одній робо-

Народжені у 1985-1999 рр.

- Громадянський обов'язок і мораль
- Свободолюбивість
- Миттєва винагорода
- Довіра до інформації в інтернеті
- Розуміння крихкості світу
- Саморозвиток, самореалізація
- Розвиток по горизонталі
- Кар'єрне зростання
- Гнучкий графік роботи
- Залежність від модних трендів
- Здорове харчування

ті й навіть в одній професії. Багато «ігреків» навчається паралельно в кількох вишах, має кілька дипломів і спеціальностей. При цьому вигідні знайомства вони цінують більше за вищу освіту.

Міленіали — раціональні, мають розвинену інтуїцію: 60% представників покоління X інтуїтивно розв'язують те чи те завдання. На роботі вони зазвичай підтримують корпоративну культуру.

Особливу увагу «ігреки» приділяють **соціальним мережам**. Вони швидко знаходять друзів за інтересами, а в соцмережах це зробити найпростіше.

Віртуальна реальність — це те, що потрібно «ігрекам» для повноцінного існування. На онлайн-платформах можна створити новий образ, хай навіть він і не існуватиме в реальному житті.

«Ігреки» приділяють значну увагу власному комфорту. Вони не люблять рамок, а тому часто працюють фрілансерами, намагаються підлаштувати умови роботи під своє життя. **Гнучкий графік роботи** та комфортні умови праці — обов'язкові умови високої продуктивності міленіалів.

Багато міленіалів створюють власні компанії, громадські організації, благодійні фонди, займаються волонтерством.

Саме міленіали придумали хостели, бюро подарунків емоційного досвіду тощо.

Характерна для цього покоління і теорія «вічної молодості». Міленіали відтягують дорослішання, оскільки бути дорослим — означає брати на себе відповідальність. А це в плани «ігреків» не вписується. Вони бачили помилки своїх батьків, тому відмовляються бути відповідальними за чиєсь майбутнє.

«Ігреки» стежать за сучасними трендами в моді та здоровому харчуванні.

Про їжу міленіали знають усе: про кількість калорій, білки, жири, вуглеводи. Однак найчастіше не знають про походження продуктів і їхній склад.

Гламурні тусовки, постійний «двіж» з одностудцями — найліпший варіант відпочинку для «ігреків». І хоч у них немає героїв, та є кумири. І в майбутньому саме представники цього покоління стануть героями для нових прийдешніх поколінь.

Особливості навчання

Люди покоління Y відкидають застарілі канони, адже в інформаційну еру цінність інформації змінюється. Знання вони шукають не в книгах, а в інтернеті. Довіряють інформації на онлайн-сервісах, особливо без цензури.

«Ігрекам» подобаються колективні заняття, які дають змогу серед одностудців ліпше розкрити свої здібності. Вони зацікавлені отримати диплом, а не знання.

Покоління Z: «якщо є Google, то я всесильний»

Покоління Z, або Центеніали — з'явилося в часи великої глобалізації та постмодернізму. Їхньою характерною рисою є те, що з усіма сучасними технологіями вони на «ти» ще з раннього дитинства. Серед представників покоління Z багато гіперактивних дітей. Вони зростають у світі можливостей, а от часу не вистачає. Вони адаптуються до необхідності швидко оцінювати й просіювати інформацію. У мобільних додатках і в інтернеті роблять закладки з цікавим для них контентом. «Зети» — інфантильні, орієнтовані на думку однолітків, мають **кліпове мислення**.

Цінності формуються у час розвитку цифрових технологій і науки, великої глобалізації та постмодернізму.

Нині покоління Z найбільше представлене в школах.

Народжені у 2000-х і молодші

- Мінімалізм у всьому
- Толерантність
- Стратегічне мислення
- Відданість справі, яка подобається
- Інтернет-мобільність
- Багатозадачність
- Креативність
- Здоровий спосіб життя

Основні характеристики

«зетів» працюватимуть у професіях, яких ще не існує

Особливості навчання

Цінності покоління Z тільки формуються. Їхня місія — розвалити все, що застаріло. Представники покоління віддані улюбленій справі й *усе стратегічно прораховують*.

«Зети» мають стійкий імунітет до реклами, тому не звертають на неї уваги.

Вони не мають чітко визначеної життєвої позиції — їх не мотивують ані гроші, ані кар'єрне зростання. Вони не самостійні й потребують, аби хтось указував їм, чим вони мають займатися.

«Зети» — володільці, їх не можна примушувати до будь-чого. Адже вони ніколи **не будуть робити те, чого не хочуть** самі. Навіть змалечку їм важливо, аби до їхньої думки дослухалися. Їм не подобається повертатися до однієї справи кілька разів, тому якщо вони прийняли рішення — воно остаточне.

У середовищі «зетів» немає дискримінації за національним, расовим або гендерним чинником. Вони **толерантні**, розуміють, що світ різноманітний, і поважають це.

Здоровий спосіб життя — їхнє життєве кредо. Вони майже не вживають алкогольних напоїв і не курять. Інформовані про секс і засоби контрацепції. Саме тому передбачають, що кількість підліткових вагітностей у майбутньому поволі спадатиме.

«Зети» **цінують безпеку** не лише в інтернеті, а й у реальному житті. Вони знають, що таке економічні кризи й теракти, хочуть убезпечити себе від зла, мріють про стабільність, спокій і добробут.

Серед «зетів» багато стартаперів. Більшість з них мріє займатись підприємництвом і знає, як досягти у ньому успіху.

Інформація, яку «зети» отримують у режимі онлайн, має ситуативний характер. Їхній світогляд досить поверхневий, вони не отримують базових знань і навичок, оскільки не бачать сенсу в навчанні в школі чи університеті.

Лише кожен другий «зет» хоче здобути вищу освіту, 85% дітей додатково навчаються онлайн.

Більшість дітей покоління Z любить дивитися, а не читати, тому віддасть перевагу **інфографіці**.

Вони швидко засвоюють нові знання, великі обсяги інформації їм під силу. Здатні успішно **виконувати кілька дій одночасно** — наприклад, обмінюватися з кимось миттєвими повідомленнями, робити уроки і дивитися фільм.

«Зети» потребують реакції оточення на свої дії — негативною чи позитивною. Головне — це увага до їхньої особистості, вони просто «пожирачі» емоцій. Їм не подобається працювати на майбутній результат, тому їм необхідна мотивація за кожне виконане завдання.

Усі завдання для «зетів» слід формулювати чітко та детально. Аби вони працювали результативно, дорослі мають давати їм творчі завдання, які цікавлять самих «зетів». Їм складно зосередитися, щоб вивчити певний матеріал, тому слід часто **змінювати види діяльності**.

«Зети» — це діти інтернету та сучасних технологій, індивідуалісти. Вони не мали дитинства «у дворах», тому не командні гравці,

на стільки «зети» здатні
концентрувати увагу

їх треба цього навчити. Саме тому їм подобаються тусовки й коворкінги. Дієвим для них є **інтердисциплінарний підхід**, коли інтегровані різні напрями роботи.

Цей підхід поділяють **STEM-освіта** — Science (природничі науки), Technology (технології), Engineering (технічна творчість), Mathematics (математика), а також **STEAM-освіта** (A — art — мистецтво). Педагоги дійшли висновку, що ці предмети слід вивчати комплексно.

«Зети» мають змогу миттєво отримати інформацію з будь-якої частини світу, тому не вважають учителя єдиним носієм знань. Для цього покоління він радше мудрий провідник у океані інформації.

Конфлікти, спричинені поглядами на життя, смаками, переконаннями різних поколінь, — у школі не рідкість. Будьте обізнаним з особливостями того чи того покоління і взаємодійте ефективно! ■

Реєструєтесь на вебінар?
Запросіть колегу!

Поділіться з колегою
новиною про вебінар!

Для цього:

- на сайті **naseminar.com.ua** зайдіть на сторінку вебінару, який зацікавив
- zareєструйтесь або авторизуйтесь
- натисніть кнопку **ВЗЯТИ УЧАСТЬ** і нижче **Запросити колегу**

Реєстрація на вебінар — **naseminar.com.ua**